

Leopoldkanaal

=

De Blinker

=

Het afwateringskanaal van de polders

Het kanaal is genoemd naar **Leopold I**,
de eerste koning van België,
en houdt verband met
de **onafhankelijkheid in 1830**.

België scheurde zich af,
maar Nederland nam wraak:
het sloot alle afwateringssluizen.

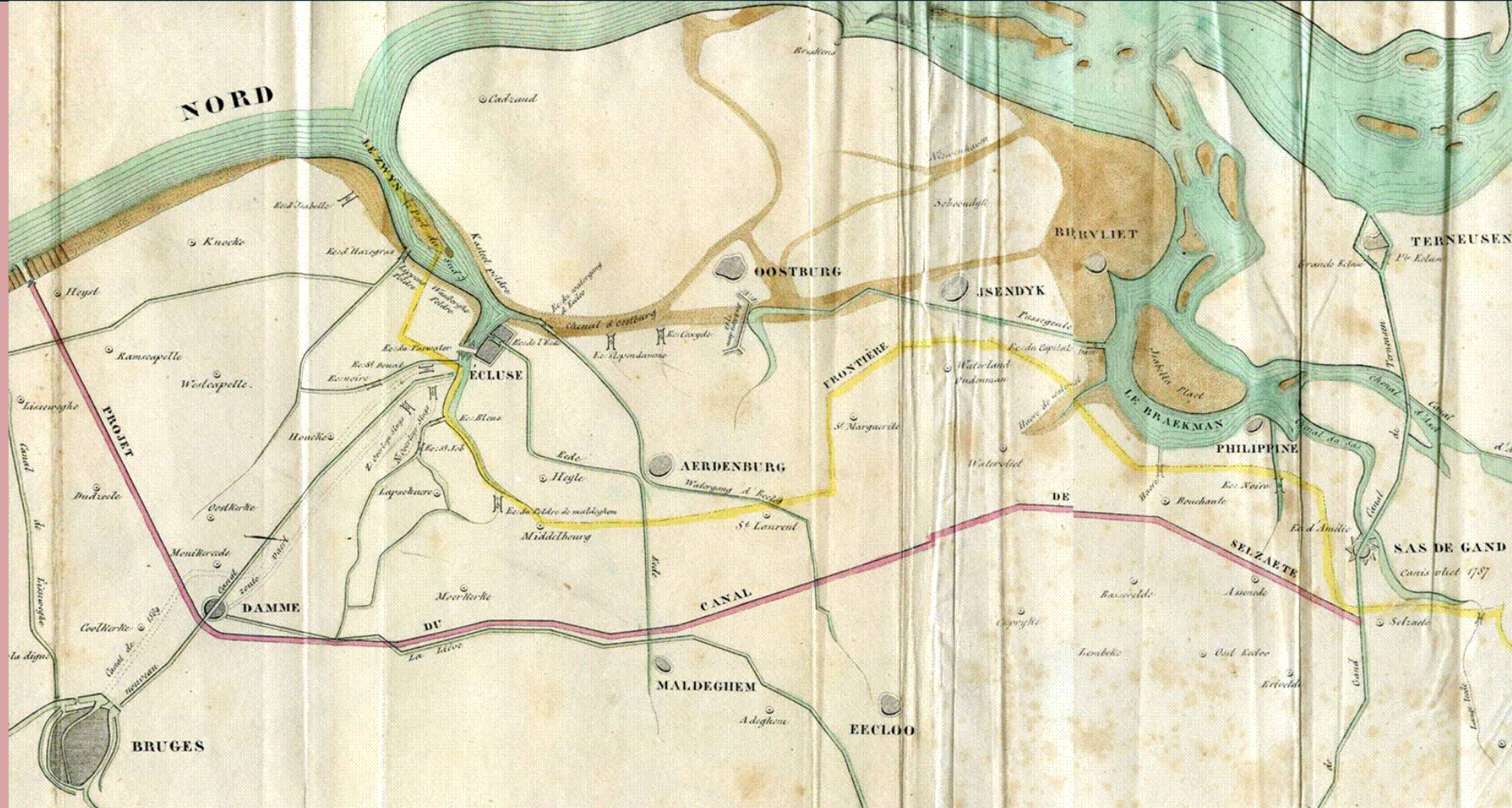
De polders konden hun overtollig water
niet meer lozen
en werden waterziek.

In 1830 was Jozef Andries pastoor
in Middelburg bij Maldegem.

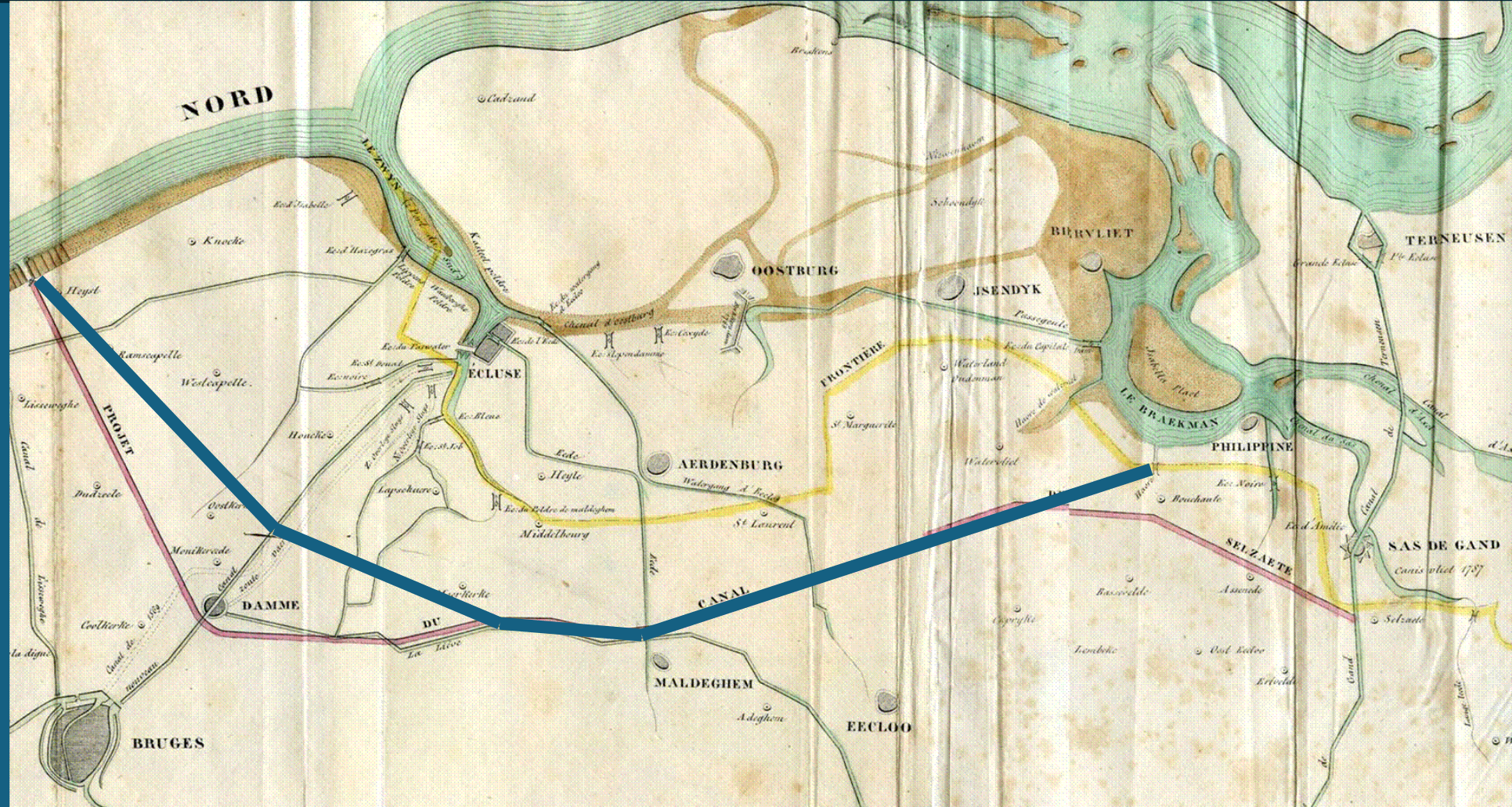
Hij zag hoe op enkele jaren
zijn vruchtbaar polderdorp
wegzonk in een moeras.

Hij werd volksvertegenwoordiger
en diende een wetsvoorstel in.

Het eerste wetsontwerp getuigt van het militaire belang van het kanaal kort na 1830: het begint in Zelzate, aansluitend op kanaal Gent-Terneuzen, volgt de Lieve tot ten zuiden van het vestingstadje Damme en mondt uit in Heist, op veilige afstand van de grens met Nederland.

Nadat Nederland in 1839 België erkende, verkoos men een **korter tracé**:
begin in Boekhoute aan de Braakman (i.p.v. in Zelzate)
enkel in Maldegem in bedding van de Lieve,
vanaf Moerkerke meer noordwaarts met een waterkruispunt in Oostkerke.

Op het waterkruispunt
Kwam een kanaalbrug,
die goed te zien is op
op deze luchtfoto uit 1917.

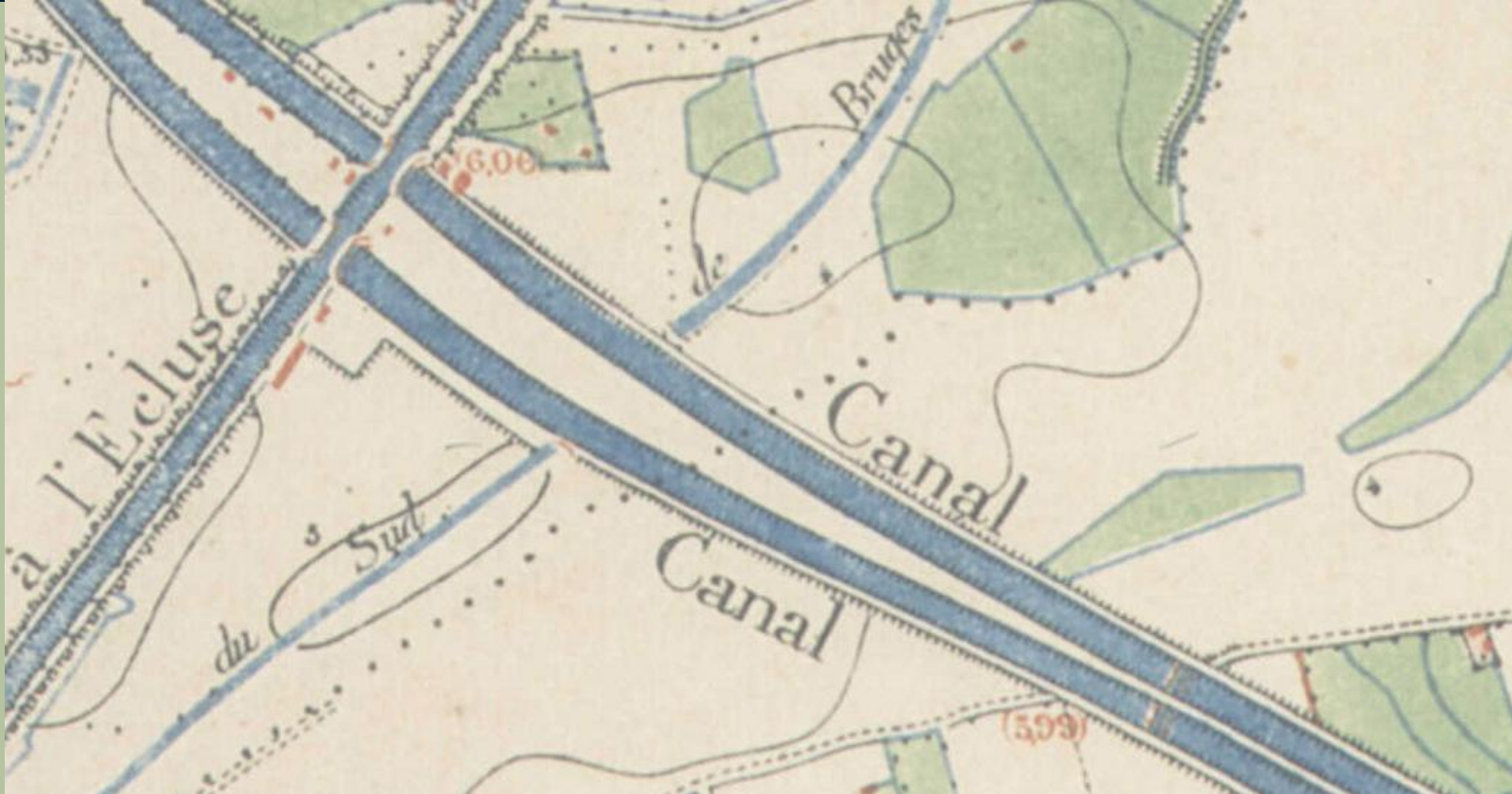
De Damse Vaart
versmalt twee maal:
ter hoogte van de kanaalbrug
over het Leopoldkanaal en
over die van het Schipdonkkanaal.

● U bevindt zich hier

In 1860 kwam het Schipdonkkanaal
naast het Leopoldskanaal uit 1848.

Overal lopen de kanalen netjes naast elkaar,
behalve aan de kruising met de Damse Vaart:
daar verbreedt de middenberm tot een eiland.

De verbreding van de middenberm ontstond bij de aanleg van het Schipdonkkanaal, want het Leopoldkanaal was er eerst en liep gewoon recht door; het Schipdonkkanaal maakte een bocht omdat men de tweede kanaalbrug een eindje van de eerste moest leggen opdat die door de bouwwerken niet zou verzakken.

Meer info:

Caroline Terryn, *De sifons - of beter de kanaalbruggen - van de Damse Vaart in beeld.*

in: *Rond de poldertorens*, 2024/2

(het tijdschrift van de Geschiedkundige Kring Sint-Guthago - Zwinstreek)